

Seat No. : _____

AN-117

April-2025

B.A., Sem.-IV (As Per NEP 2020)

Major-DSC-C-243 : Economics
(Economic Systems)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. આર્થિક પદ્ધતિનો અર્થ સમજાવી, તેના લક્ષણો જણાવો. 10

અથવા

1. સામંતશાહી પદ્ધતિનો ખ્યાલ વિસ્તૃત રીતે સમજાવો. 10

2. સમજાવો : 10

(1) ખાનગી મિલકત

(2) વારસાપ્રથા

અથવા

2. મૂડીવાદની સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓ સમજાવો. 10

3. સમાજવાદની વ્યાખ્યા આપી, તેના મહત્ત્વના લક્ષણો તપાસો. 10

અથવા

3. સમાજવાદમાં બજારની મર્યાદાઓ જણાવો. 10

4. મિશ્ર અર્થતંત્ર એટલે શું ? તેની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. 10

અથવા

4. ગાંધીજીના પાયાના આર્થિક વિચારો ચર્ચો. 10

5. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : (ગમે તે દસ)

10

- (1) આર્થિક પદ્ધતિ એ _____ પદ્ધતિ છે.
(a) માનવસર્જિત (b) કુદરતી (c) સરકારી (d) સહકારી
- (2) “સાગરની મહારાણી”નું બિરૂદ _____ દેશને પ્રાપ્ત થયું હતું.
(a) અમેરિકા (b) જર્મની (c) ફ્રાંસ (d) ભારત
- (3) આર્થિક પદ્ધતિ એક સાધ્ય છે.
(a) સાચું (b) ખોટું (c) તટસ્થ
- (4) કઈ આર્થિક પદ્ધતિમાં ગ્રાહક સર્વોપરી હોય છે ?
(a) સમાજવાદ (b) મૂડીવાદ (c) મિશ્ર અર્થતંત્ર (d) સામ્યવાદ
- (5) કઈ આર્થિક સંસ્થા એ મૂડીવાદનો આધારસ્તંભ છે ?
(a) ખાનગી મિલકત (b) હરિકાઈ (c) મૂડીવાદ (d) વારસાપ્રથા
- (6) “બુદ્ધિપૂર્વક અને પદ્ધતિસર નફો મેળવવાની વૃત્તિ એટલે મૂડીવાદ” આ વિધાન કોનું છે ?
(a) જહોન સ્ટ્રેચી (b) મેક્સ વેબર (c) કાર્લ માર્ક્સ (d) જી.ડી.એચ. કોલ
- (7) સમાજવાદમાં ઉત્પાદનના સાધનોની માલિકી _____ ની હોય છે.
(a) વ્યક્તિ (b) ખાનગી (c) સંયુક્ત વ્યક્તિઓ (d) સમાજ
- (8) _____ ને વૈજ્ઞાનિક સમાજવાદના પિતા કહેવામાં આવે છે.
(a) પ્રો. ડિકિન્સન (b) પ્રો. પીગુ (c) કાર્લ માર્ક્સ (d) પ્રો. લુક્સ
- (9) “સમાજવાદમાં ગ્રાહકની સ્વતંત્રતા અમર્યાદિત હોય છે.” આ વિધાન _____ છે.
(a) સાચું (b) ખોટું (c) તટસ્થ
- (10) ભારતમાં _____ આર્થિક પદ્ધતિ છે.
(a) મૂડીવાદી (b) સમાજવાદી (c) મિશ્ર અર્થતંત્ર (d) સામ્યવાદી
- (11) _____ સાલમાં ગાંધીજી એ ચંત્રોના નાશની હિમાયત કરી હતી.
(a) 1941 (b) 1948 (c) 1908 (d) 1947
- (12) ગાંધીજી એ કયા પુસ્તકમાંથી ‘સર્વોદય’ના ખ્યાલનો ઉપયોગ કર્યો છે ?
(a) ઉપનિષદ (b) ભગવદ્ગીતા (c) અનટુ ધીસ લાસ્ટ (d) અન્ય

Seat No. : _____

AN-117

April-2025

B.A., Sem.-IV (As Per NEP 2020)

**Major-DSC-C-243 : Economics
(Economic Systems)**

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Explain the meaning of the economic system and its characteristics. **10**

OR

1. Explain the concept of feudalism in a broader way. **10**

2. Explain : **10**

(1) Private Property

(2) Inheritance System

OR

2. Explain the achievements and limitations of Capitalism. **10**

3. Define Socialism and examine its main features. **10**

OR

3. Explain the limitations of the market in Socialism. **10**

4. What is Mixed Economy ? Explain its characteristics. **10**

OR

4. Discuss Gandhian basic economic thoughts. **10**

5. Choose the correct option : (Any Ten)

10

- (1) Economic system is a _____ system.
(a) Manmade (b) Natural (c) Governmental (d) Cooperative
- (2) The title of “Empress of sea” was received by _____.
(a) America (b) Germany (c) France (d) India
- (3) Economic system is a practicable.
(a) True (b) False (c) Neutral
- (4) In which Economic System the customer is supreme ?
(a) Socialism (b) Capitalism (c) Mixed Economy (d) Communism
- (5) Which Economic institution is the pillar of capitalism ?
(a) Private property (b) Competition
(c) Capitalism (d) Inheritance System
- (6) “Instinct of getting intellectual and systematic profit means capitalism.” Who said this ?
(a) John Strachey (b) Max Weber (c) Karl Marx (d) G.D.H. Call
- (7) In socialism, ownership of the production equipments is of _____.
(a) Individual (b) Private (c) Joint Owners (d) Society
- (8) _____ is called the father of Scientific Socialism.
(a) Prof. Dickinson (b) Prof. Pigou
(c) Karl Marx (d) Prof. Look
- (9) “Independence of customer is unlimited in socialism” This statement is _____.
(a) True (b) False (c) Neutral
- (10) In India, there is _____ Economic System.
(a) Capitalism (b) Socialism
(c) Mixed Economy (d) Communism
- (11) Gandhiji recommended the destruction of the machines in _____.
(a) 1941 (b) 1948 (c) 1908 (d) 1947
- (12) From which book the concept of ‘Sarvoday’ was taken by Gandhiji ?
(a) Upanishad (b) Bhagwad Gita (c) Un to this last (d) Other